

Koto2024 uudistuksen esittely

Khall 27.05.2024 § 214

217/05.00.00/2024

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei [x]

Valmistelija

Hallintojohtaja p. 040 344 7201

Uudistettu kotoutumislaki tulee voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa. Näiden lakiuudistusten jälkeen kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä siirtyy kunnille. Työllisyysalueen tehtävä on jatkossa hoitaa työttömien työnhakijoiden kotoutumisen edistäminen, mutta muiden osalta vastuu tulee kuntiin. Kunnissa valmistellaan rinnakkain nyt siis kahta uudistusta.

Kotolain uudistuksen keskeisenä tavoitteena on:

- edistää maahanmuuttajien kotoutumista, työllistymistä, yrittäjyyttä, hyvinvointia sekä osallisuutta yhteiskunnassa,
- edistää tarpeellisten ja laadukkaiden kotoutumista edistävien palveluiden saatavuutta
- edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja hyviä väestösuhteita
- vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista ja tavoittaa heitä entistä paremmin kotoutumispalveluihin
- selkeyttää eri toimijoiden vastuita
- vahvistaa monialaista yhteistyötä sekä järjestöjen ja työnantajien kanssa tehtävää yhteistyötä

Uudistuksen keskeiset muutokset ovat

- kotoutumishjelman teko (ehtona valtiosuudelle)
- monikielinen yhteiskuntaorientaatio (omalla äidinkielelle/hyvin osaamalla toisella kielellä)
- osaamisen ja kotoutumisen palveluntarpeenarviointi ja kotoutumissuunnitelma
- Ohjaus- ja neuvontapalvelut
- Valtakunnallinen asiakastietojärjestelmän käyttöönotto (viimeistään 2027), asiakastietojärjestelmä oltava
- kotoutumiskoulutus ja kielitaidon päättätestaus
- tulkkaus ja käännättäminen
- rahoitusjärjestelmän muutos (tulee valtiosuusköntässä -> tulee kohdentaa osuus kototyöhön)
- raportointi ELY:lle vähintään 2 vuoden välein

Kunnan on huolehdittava kotoutumisen edistämisen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta. Ne tulee kuvata kunnan jo olemassaoleviin suunnitteluasiakirjaan/ toimenpideohjelmaan tai siitä voi olla erillinen asiakirja. Työlle on asetettava tavoitteet, joiden toteutumista on seurattava.

Kunnat voivat päättää mikä toimiala kunnassa vastaa yleisesti kotoutumisen edistämisestä ja miten muiden kuin työnhakijana olevien henkilöiden kotoutumispalvelut organisoidaan.

Kuntalain mukaan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Kotoutumisen yhteydessä julkista valtaa käytetään palveluntarpeen arvioinnissa, kotoutumissuunnitelmien teossa sekä palveluihin ohjauksessa. Näitä tehtäviä hoitavan henkilön tulee olla viranhaltija.

Työllisyysalueen kunnat ovat käynnistäneet yhteisen koto2024-työryhmän, jossa on mukana kuntien kotoutumista hoitavat henkilöt. Tarkoituksena on valmistella työllisyysalueen kunnille yhteinen kotoutumishjelma-runko, jota jokainen kunta voi muokata oman palveluprosessin mukaiseksi, mikäli tarvetta. Pyritään yhtenäistämään prosesseja ja toteuttamaan kotoutuminen yhdenvertaisesti koko työllisyysalueella. Työllisyysalue valmistelee työttömien työnhakijoiden palveluprosessin ja osoittaa siihen viranhaltijan, joka hoitaa sitä koko työllisyysalueella.

Hyvinvointikoordinaattori Meri Vähäkangas ja projektipäällikkö Virpi Ruotsalainen esittelevät Nivalan kotoutumistyötä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus merkitsee esittely tietoon saaduksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Merk.

Tämän asian esittelyn aikana kuultiin asiantuntijoina hyvinvointikoordinaattori Meri Vähäkangasta sekä projektipäällikkö Virpi Ruotsalaista klo 15.38-15.56. Heille myönnettiin puhe- ja läsnäolo-oikeus.